

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY POMIECHÓWEK
NA LATA 2025-2030**

Spis treści

I Wstęp	4
I 1. Wprowadzenie – kontekst polityki społecznej.....	4
1. 2. Kontekst planowania strategicznego	5
1. 3. Metodyka opracowania Strategii.....	6
1.4. Aspekty prawne	7
II Diagnoza problemów społecznych w Gminie Pomiechówek.....	8
II 1. Lokalizacja.....	8
II 2. Demografia	10
II 2.1. Dane USC	10
II 2.2. Dane GUS.....	11
II 3. Pomoc społeczna	11
II 3.1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pomiechówku.....	11
II 3.2. Klienci.....	12
II 3.3. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością.....	13
II 3.4. Dodatki mieszkaniowe.....	14
II 3.5. Stypendia i zasiłki szkolne.....	14
II 3.6. Karta Dużej Rodziny	15
II 3.7. Pomoc finansowa.....	16
II 3.8. Program „Opieka 75+”	20
II 3.9. Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.....	20
II 4. Mieszkalnictwo.....	21
II 5. Dostępność i jakość opieki zdrowotnej	22
II 6. Bezpieczeństwo w gminie	22
II 6.1. Podmioty	22
II 6.2. Przestępczość.....	23
II 7. Problemy uzależnień.....	23
II 7.1. Przestępczość związana z substancjami psychoaktywnymi	23
II 7.2. Oddziaływania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży	24
II 7.3. Rynek alkoholowy	25
II 7.4. Działalność GKRPA	25
II 7.5. Punkt konsultacyjny.....	26
II 8. Przemoc domowa.....	26
II 8.1. Interwencje domowe Policji	26
II 8.2. Procedura „Niebieskie Karty”	26
II 9. Sektor pozarządowy.....	27

II 10. Działalność kulturalna	29
II 11. Gminny Klub Malucha oraz Punkt Opieki Diennej	30
II 12. Oświata	30
II 13. Bezrobocie	31
II 14. Wnioski z badania ankietowego populacji	32
II 14. 1. Grupa badana i metodologia	32
II 14. 2. Dorośli mieszkańcy.....	32
II 14. 3. Sprzedawcy napojów alkoholowych.....	33
II 14.4. Uczniowie	34
III. Analiza SWOT	36
IV. Misja, wizja i cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	39
IV. 1. Misja i wizja	39
IV 2. Cele strategiczne i operacyjne	40
IV 3. Prognoza zmian społecznych	49
V. Zasady realizacji Strategii	50
V 1. Adresaci Strategii.....	50
V 2. Koordynator i realizatorzy	51
V. 3. Monitoring i ewaluacja	51
V 4. Finansowanie Strategii	52
V. 5. Upowszechnienie Strategii.....	52
V 7. Zakończenie	53

I Wstęp

I 1. Wprowadzenie – kontekst polityki społecznej

Polityka społeczna to obszar działalności władz państwa, zarówno na szczeblu centralnym, jak i samorządowym, realizowany, aby kształtować odpowiednie warunki do możliwie najlepszego zaspokajania potrzeb społeczeństwa i do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych na danym terenie.

Dokument pod nazwą „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych” stanowi fundament dla planowania i wdrażania polityki społecznej na poziomie lokalnym. W Strategii zostają bowiem wyrażone priorytetowe kierunki interwencji wobec zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na terenie danej gminy. Trzeba przy tym koniecznie pamiętać, że strategiczne planowanie, także w zakresie polityki społecznej, opiera się na długofalowym i metodycznym podejściu w przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów społecznych. Służy temu otwartość władz na zmiany w doborze jak najbardziej efektywnych i innowacyjnych narzędzi. Strategia ma zatem charakter otwarty, a więc w czasie jej obowiązywania poszczególne elementy i działania mogą podlegać modyfikacji, aby zostać dostosowane do bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej i otoczenia prawnego.

W oparciu o uzyskane oraz zanalizowane informacje i materiały został przygotowany niniejszy dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pomiechówek, który umożliwi racjonalizowanie lokalnej polityki społecznej oraz wyznaczy kierunki, które w czasie najbliższych sześciu lat powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pomiechówek na lata 2025-2030 składa się z pięciu zasadniczych części:

- wstępu, który zawiera elementarne informacje o podstawach polityki społecznej, zasadach konstruowania dokumentu i jego uwarunkowaniach prawnych,
- diagnozy zawierającej charakterystykę gminy, sytuacji demograficzno-bytowej jej mieszkańców, diagnozę problemów społecznych gminy, w tym z perspektywy wyników badania ankietowego mieszkańców Gminy,
- podsumowania diagnozy w formie analizy SWOT,
- strategicznej, określającej misję i wizję oraz cele lokalnej polityki społecznej, a także związane z nimi kierunki działań, metod działań i wskaźnik realizacji w obszarze zidentyfikowanych na terenie gminy problemów społecznych wraz z prognozowanymi zmianami na przestrzeni najbliższych sześciu lat,
- zarządczej, w której sformułowano z kolei zasady służące wdrożeniu Strategii (w tym zasady jej realizacji, monitorowania, ewaluacji, finansowania oraz upowszechniania).

1. 2. Kontekst planowania strategicznego

W opracowaniu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pomiechówek uwzględniono inne dokumenty strategiczne stworzone na wyższym szczeblu, a jej kluczowe elementy wpisują się w obowiązujące kierunki polityki społecznej wyrażone w poniższych aktach:

- **Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030:**
Cel główny: Wzmacnianie kapitału ludzkiego, społecznego i kulturowego, większa spójność społeczna przez inwestycje społeczne.
Cel I: Zapobieganie pogłębianiu się problemów społecznych poprzez wdrażanie programów i projektów na rzecz ogółu mieszkańców i wybranych grup (w tym mniejszości narodowych i etnicznych) oraz sprawne realizowanie polityki społecznej na Mazowszu.
Cel II: Deinstytucjonalizacja i rozwój spersonalizowanych, zintegrowanych usług społecznych, w tym o charakterze środowiskowym.
Cel III: Inwestycje w służby społeczne oraz zawody pomocowe. Poprawa wizerunku pomocy społecznej.
- **Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+**
Cel główny: zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwałe i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska.
Obszar: społeczeństwo.
Cel: Poprawa jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki.
- **Wojewódzki Program Pomocy i Oparcia Społecznego dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi Województwa Mazowieckiego na lata 2023–2027**
Głównym celem jest poprawa dobrostanu tych osób poprzez zapewnienie dostępu do zróżnicowanych form pomocy i wsparcia oraz zapobieganie ich stygmatyzacji i wykluczeniu. Podjęte w tym celu działania będą realizowane w ramach procesu deinstytucjonalizacji i w oparciu o społeczności lokalne.
Cele szczegółowe:
Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie oparcia społecznego dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży oraz osób starszych z zaburzeniami psychicznymi.
Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności form wsparcia dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży, oraz osób starszych z zaburzeniami psychicznymi.
Cel 3: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących formy pomocy i oparcia społecznego dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży oraz osób starszych z zaburzeniami psychicznymi.

- **Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2025**

Cel nadrzędny: Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie województwa mazowieckiego poprzez wzmocnienie działań regionalnych.

Cel 1: Ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Cel 2: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 3: Podniesienie poziomu kompetencji służb pomocowych i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Cel 4: Intensyfikacja działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- **Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Województwa Mazowieckiego na lata 2022-2025**

Celem strategicznym programu jest ograniczenie szkód związanych z używaniem alkoholu w województwie mazowieckim.

Cele operacyjne Programu będą realizowane w 4 obszarach:

Obszar 1 – Promocja zdrowia i szkolenie kadr.

Obszar 2 – Profilaktyka.

Obszar 3 – Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa.

Obszar 4 – Diagnoza i monitoring problemów alkoholowych

1. 3. Metodyka opracowania Strategii

W ramach prac nad opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pomiechówek uwzględniono następujące elementy:

- wnioski z analizy dostępnych danych zastanych będących w dyspozycji lokalnych instytucji publicznych (OPS, UG, Policja, PUP, PCPR, szkoły, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia) oraz Głównego Urzędu Statystycznego (metoda *desk research*),
- wnioski z badań ankietowych mieszkańców gminy, przeprowadzonych na początku 2025 r. wśród reprezentantów trzech środowisk społeczności lokalnej (pełnoletnich mieszkańców, uczniów i sprzedawców napojów alkoholowych),
- analizę SWOT.

1.4. Aspekty prawne

Przyjęcie niniejszej Strategii stanowi realizację obowiązku władz gminy wynikającego wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), który nakłada na gminy zadanie własne w postaci opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W art. 16b ww. ustawy został określony otwarty katalog kluczowych elementów każdej gminnej strategii. Są to w szczególności: diagnoza sytuacji społecznej gminy, prognoza zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie:

- celów strategicznych projektowanych zmian,
- kierunków niezbędnych działań,
- sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
- wskaźników realizacji działań.

Różnorodność problemów społecznych występujących na terenie gminy powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to w szczególności:

- Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49),
- Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1576),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978,1228),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. z 2024 r. poz. 1670),
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572),
- Ustawa z dnia z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 750).

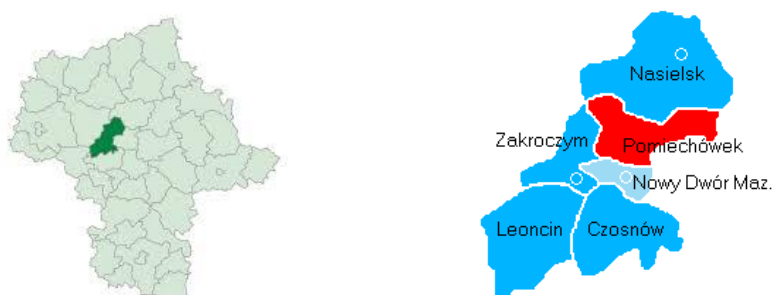
II Diagnoza problemów społecznych w Gminie Pomiechówek

II 1. Lokalizacja

Gmina Pomiechówek to gmina wiejska o obszarze 102,70 km², położona w północnej części Mazowsza, w powiecie nowodworskim, w odległości 42 km od Warszawy. Graniczy z gminami: Serock – od wchodu, Wieliszew – od południa, Zakroczym – od zachodu, Nasielsk od strony północnej oraz Nowy Dwór Mazowiecki – od strony południowo – zachodniej.

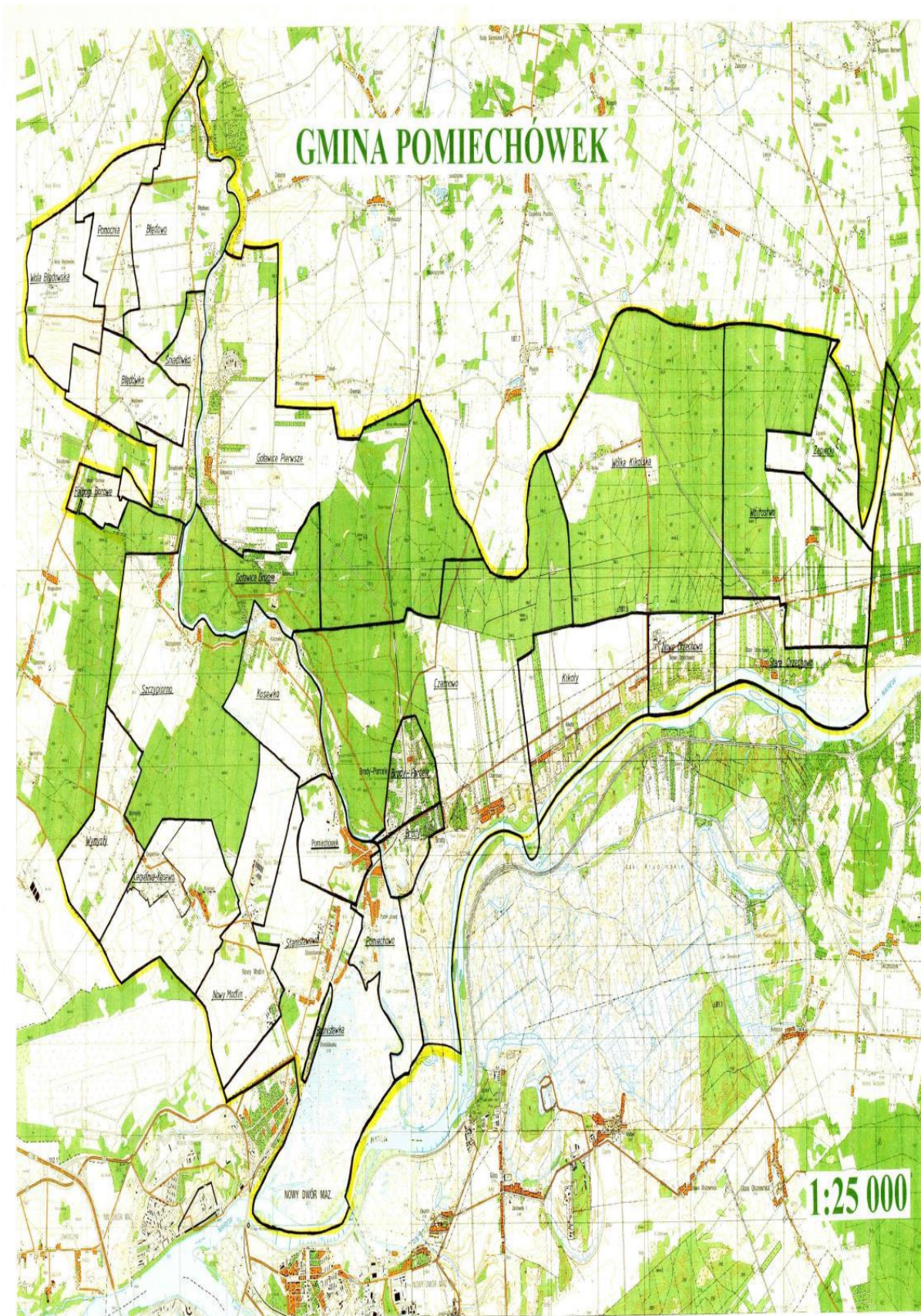
Administracyjnie gmina została podzielona na 26 sołectwa: Błędowo, Błędówko, Brody, Brody - Parcele, Cegielnia – Kosewo, Czarnowo, Goławice Pierwsze, Goławice Drugie, Kikoły, Kosewko, Kosewo, Nowy Modlin, Nowe Orzechowo, Stare Orzechowo, Pomocnia, Pomiechówek, Pomiechowo, Bronisławka, Stanisławowo, Szczypiorno, Śniadówko, Wola Błędowska, Wólka Kikolska, Wójtostwo, Falbogi Borowe, Wymysły i Zapiecki.

Rys. 1. Lokalizacja Gminy Pomiechówek na mapie woj. mazowieckiego i powiatu nowodworskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wikipedii.pl

Rys. 2. Mapa gminy Pomiechówek

Źródło: UG

II 2. Demografia

II 2.1. Dane USC

Liczba zameldowanych mieszkańców w gminy maleje – w ciągu ostatnich trzech lat spadek wyniósł 0,81%. Wśród zameldowanych mieszkańców przeważają kobiety. Obecnie wiele osób zamieszkuje teren gminy Pomiechówek, posiadając inne miejsce zameldowania.

Liczba sporządzonych aktów małżeństw w USC Pomiechówek pozostaje od lat na bardzo wyrównanym poziomie. Natomiast liczba orzeczonych rozwodów wykazuje wahania.

Maleje liczba urodzeń (spadek o 14%), co stanowi negatywny prognostyk na przyszłość, w przeciwieństwie do malejącej liczby zgonów (spadek o 23,4%).

Tab. 1. Demografia gminy Pomiechówek w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba zameldowanych mieszkańców gminy, w tym:	8943	8908	8870
- kobiet	4619	4606	4593
- mężczyzn	4324	4302	4277
Liczba sporządzonych aktów małżeństw w USC Pomiechówek	57	54	57
Liczba rozwodów orzeczonych ws. aktów małżeństw sporządzonych w USC Pomiechówek	7	19	12
Liczba urodzeń dzieci, w tym	72	71	62
- dziewczynki	36	43	26
- chłopcy	36	28	36
Liczba zgonów os. zameldowanych w gminie, w tym:	141	123	108
- kobiety	66	66	42
- mężczyźni	75	57	66

Źródło: USC Pomiechówek

Liczba mieszkańców zameldowanych na terenie gminy na dzień 31.12.2023 r., licząc według grup wiekowych:

- w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat): 1661, w tym 823 kobiety i 838 mężczyzn;
- w wieku produkcyjnym: 5163, w tym 2458 kobiet (w wieku 18-60 lat) i 2705 mężczyzn (w wieku 18-65 lat)
- w wieku poprodukcyjnym: 2046, w tym kobiet w wieku powyżej 60 lat: 1312 oraz mężczyzn w wieku powyżej 65 lat: 734.

II 2.2. Dane GUS

Jak podaje GUS¹: Gmina Pomiechówek ma 9 255 mieszkańców, z czego 51,1% stanowią kobiety, a 48,9% mężczyźni. W latach 2002-2024 liczba mieszkańców (osoby zameldowane i zamieszkałe w gminie Pomiechówek) wzrosła o 4,5%, a w tym w latach 2021-2023 o 2,87%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,6 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego (41,9) oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski (42,7).

Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,71 i jest mniejszy od średniej dla województwa (0,78) oraz większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju (0,67).

W 2023 roku 28,4% zgonów w gminie Pomiechówek spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 26,7% zgonów w gminie Pomiechówek były nowotwory, a 5,6% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Pomiechówek przypada 13,89 zgonów.

Ponadto według danych z GUS 56,4% mieszkańców gminy Pomiechówek jest w wieku produkcyjnym, 18,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 24,9% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

II 3. Pomoc społeczna

II 3.1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Pomiechówku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pomiechówku realizuje zadania pomocy społecznej, które są zadaniami własnymi gminy lub zadaniami zleconymi przez państwo. Realizacja niektórych zadań własnych gminy jest wspierana dotacjami z budżetu wojewody, natomiast zadania zlecone są finansowane z budżetu państwa. Dofinansowanie zadań własnych kształtuje się na poziomie od 60% do 100% w zależności od realizowanego zadania. OPS Pomiechówek swoje zadania realizuje przede wszystkim poprzez:

- pracę socjalną jako działalność zawodową, która polega na wykonywaniu przez pracowników socjalnych szeregu działań mających na celu wsparcie osób, grup społecznych lub społeczności w rozwiązywaniu problemów życiowych, zwłaszcza tych, które wynikają z sytuacji kryzysowych, marginalizacji społecznej, ubóstwa, uzależnień czy przemocy,

¹ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Pomiechówek

- przyznawanie świadczeń przewidzianych ustawami, do realizacji których ośrodek został upoważniony,
- realizację zadań gminy wynikających z ustaw (np. ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej).

II 3.2. Klienci

Na przestrzeni ostatnich trzech lat o 19% zmalała liczba rodzin korzystająca ze wsparcia OPS w Pomiechówku.

Tab. 2. Rodziny korzystające ze wsparcia OPS w Pomiechówku w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba rodzin korzystająca ze wsparcia OPS w Pomiechówku	181	151	146

Źródło: OPS

Ogólna liczba świadczeń przyznawanych mieszkańcom gminy przez OPS w Pomiechówku wykazuje wahania, ale biorąc pod uwagę tylko lata krańcowe – zmalała o 14% w ostatnich trzech latach.

Skala przyznanych świadczeń pieniężnych dla osób stale maleje (o 30% w ostatnich trzech latach). To samo dotyczy świadczeń niepieniężnych, chociaż tu spadek jest znacznie mniejszy (o 15%).

Przy OPS w Pomiechówku działa Punkt Konsultacyjny, świadczący usługi w zakresie porad psychologa i terapeuty od uzależnień. Po gwałtownym wzroście w 2022 r. liczba porad zbliżyła się w 2023 do poziomu z roku wyjściowego.

Tab. 3. Rodzaje pomocy udzielanej przez OPS w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Ogółem, w tym:	418	496	361
świadczenia rzeczowe dla osób	0	0	0
świadczenia pieniężne dla osób	122	97	84
świadczenia niepieniężne	115	110	98
świadczenie porady dla osób, w tym	181	289	179
wyłącznie praca socjalna	43	138	33

Źródło: OPS

Od lat dominującym powodem przyznawania pomocy społecznej przez OPS w Pomiechówku jest ubóstwo (w roku 2023 stanowiło to 39% wszystkich przyznanych świadczeń). W drugiej kolejności są to długotrwałe choroby, a w trzeciej niepełnosprawność.

Tab. 4. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Ogółem, w tym	392	321	305
niepełnosprawność	63	53	47
bezrobocie	42	46	35
osoby dotknięte klęską żywnościową	3	0	5
ubóstwo	162	97	118
bezradność opiek.-wych	15	19	15
osoby dotknięte długotrwałą chorobą	64	74	56
alkoholizm	15	7	11
opuszczenie zakładu karnego	2	0	0
bezdumność	4	5	3
przemoc domowa	22	20	15

Źródło: OPS

II 3.3. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnością

Z danych OPS wynika, że w 2023 roku wsparcie z tytułu niepełnosprawności otrzymało 47 osób czyli o sześć mniej, niż w roku poprzednim.

Od roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Pomiechówku realizuje Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością". Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystencji osobistej wpisują się w jeden z głównych celów Funduszu Solidarnościowego, tj. wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnościami.

Tab. 9. Liczba asystentów rodziny i rodzin objętych tym rodzajem wsparcia w l. 2023-2024

	2023	2024
Liczba osób objętych wsparciem	5	7
Liczba asystentów	1	2

Źródło: OPS

Należy jednak podkreślić, że ww. dane nie obejmują pełnej populacji osób z orzeczoną niepełnosprawnością w gminie – odzwierciedlają wyłącznie liczbę osób korzystających z pomocy społecznej. Brak dostępu do pełnych danych z rejestrów ZUS, PFRON czy PEFS ogranicza możliwość oszacowania rzeczywistej liczby osób z niepełnosprawnością. Wskazuje to na potrzebę rozwoju systemu lokalnych usług asystenckich oraz wsparcia opiekunów osób niesamodzielnych, co zostało uwzględnione w celach strategii.

II 3.4. Dodatki mieszkaniowe

Na przestrzeni dwóch lat o jedną rodzinę zwiększyła się liczba rodzin zamieszkujących gminę, którym przyznano dodatek mieszkaniowy. W tej sprawie wydano tyle samo decyzji administracyjnych. Natomiast o 34% wzrosła łączna kwota przyznanych dodatków mieszkaniowych. W tym zdecydowana większość jest przekazywana na wskazane przez klientów rachunki bankowe innych podmiotów (w tym mieszczą się rachunki wspólnot mieszkaniowych i prywatnych najemców).

Tab. 5. Dodatki mieszkaniowe w latach 2022-2023

	2022	2023
Liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	4	5
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	7	7
Łączna przyznana kwota dodatków, w tym przekazywana na konto:	11 586,58 zł	15 520,83 zł
- gminnych zasobów mieszkaniowych	0,- zł	0,- zł
- spółdzielni mieszkaniowych	1 599,02 zł	2 575,46 zł
- innych	9 987,56 zł	12 939,37 zł

Źródło: OPS

II 3.5. Stypendia i zasiłki szkolne

OPS realizuje również zadanie w zakresie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych, które finansowane jest w 80% ze środków z dotacji wojewody. Pomoc materialna tego typu jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikającej z trudnej sytuacji materialnej ucznia.

O 10% zmalała liczba uczniów, którym przyznano stypendium szkolne, natomiast łączna kwota wypłacona w tym celu wzrosła w tym czasie o 14,04%.

W roku 2022 jednemu uczniowi, a w 2023 dwóm wypłacono zasiłki szkolne. Ich łączna kwota zwiększyła się w tym czasie o 51%.

Tab. 6. Stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów szkół w gminie Pomiechówek w latach 2022-2023

	2022	2023
Liczba uczniów, którym przyznano stypendium szkolne	50	45
Liczba rodzin, w których mieszkają uczniowie	21	16
Liczba decyzji odmownych	4	1
Łączna kwota wypłaconych stypendiów, w tym:	104 376 zł	119 040 zł

- ze środków własnych gminy	20 875,20 zł	23 808 zł
- z dotacji wojewody	83 500,80 zł	95 323 zł
Liczba uczniów, którym przyznano zasiłek szkolny	1	2
Liczba przyznanych zasiłków szkolnych	2	3
Łączna kwota wypłaconych zasiłków szkolnych, w tym:	1 240 zł	1 869 zł
- ze środków własnych gminy	248 zł	372 zł
- z dotacji wojewody	992 zł	1 488 zł

Źródło: OPS

II 3.6. Karta Dużej Rodziny

W ramach realizowanego zadania w zakresie Programu „Karta Dużej Rodziny”, Ośrodek Pomocy Społecznej rozpatruje wnioski o przyznanie KDR. Karta przeznaczona jest dla rodzin, które wychowują, bądź wychowywały co najmniej troje dzieci. W ramach programu, rodziny mogą korzystać z szerokiego zakresu ulg, takich jak zniżki na bilety komunikacji publicznej, wstęp do instytucji kulturalnych, czy zakupy w sklepach i punktach usługowych. W latach 2022-2023 złożono o 9% mniej wniosków w sprawie przyznania KDR. W tym zdecydowanie dominują wnioski o przyznanie KDR tylko i wyłącznie dla rodziców/małżonków rodziców, którzy w chwili składania wniosku nie mieli już na utrzymaniu co najmniej trojga dzieci spełniających warunki ustawy o Karcie Dużej Rodziny. W roku 2022 ten rodzaj wniosku stanowił 59%, a w 2023 już 69,01% wszystkich składanych wniosków.

Tab. 7. Zadania realizowane w ramach Programu „Karta Dużej Rodziny” w latach 2022-2023

	2022	2023
Liczba wniosków o przyznanie KDR ogółem, w tym:	78	71
- wniosków dla nowych rodzin i ich członków	24	13
- wniosków tylko i wyłącznie dla rodziców/małżonków rodziców, którzy w chwili składania wniosku nie mieli już na utrzymaniu co najmniej trojga dzieci spełniających warunki ustawy o Karcie Dużej Rodziny	46	49
- wniosków dla nowego członka rodziny	2	4
- wniosków dla osób, które były już posiadaczami KDR	2	3
- o wydanie duplikatu KDR	1	1

Źródło: OPS

II 3.7. Pomoc finansowa

W poniższej tabeli przedstawiono zbiorczo w układzie dynamicznym trzyletnim dane o przyznanych świadczeniach rodzinnych i rodzicielskich dla mieszkańców gminy. W przypadku większości świadczeń widać wahania lub niezmiennosc, co utrudnia ustalenie wyraźnych tendencji.

Tam, gdzie rysuje się zauważalna tendencja z analizy zebranych danych, zostało to przedstawione poniżej.

Liczba osób, którym przyznano **zasilki rodzinne wraz z dodatkami** stale maleje (spadek o 24%), dotyczy to także liczby przyznanych zasiłków (spadek o 26%). Również w przypadku **zasiłków celowych** widać stały spadek przyznanych świadczeń (o 37%) i osób, które je otrzymały (13,2%). **Zasilki stałe** także wykazują tendencję spadkową – o 12% odnośnie liczby świadczeń i 13,2% odnośnie klientów, którzy je otrzymali. Najbardziej wyraźna tendencja spadkowa obejmuje **zasilki celowe na zakup żywności** – notuje się spadek odpowiednio o 40,27% i 47%.

Najrzadziej wypłacane jest jednorazowe **świadczenie „za życiem”** (w latach 2021-2023 otrzymały je łącznie 2 osoby).

W przypadku **dożywiania dzieci i uczniów** o 39,22% wzrosła liczba przyznanych świadczeń, a w tym samym czasie liczba klientów zmalała o 3 osoby (co daje 4%).

Na niezmiennym, bądź bardzo zbliżonym poziomie, pozostaje od lat liczba osób z przyznanym zasiłkiem pielęgnacyjnym i świadczeniem z funduszu alimentacyjnego, osób bezdomnych, którym udzielono pomocy, liczba dożywianych osób dorosłych, klientów DPS oraz dzieci utrzymywanych w pieczy zastępczej.

Działania podejmowane w ramach **Funduszu Alimentacyjnym** to przede wszystkim:

- wzywianie dłużników na wywiady alimentacyjne,
- wypłacanie świadczeń alimentacyjnych,
- przeprowadzanie wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi celem ustalenia ich sytuacji,
- informowanie komorników i organów właściwych dłużników o przeprowadzonych wywiadach, jak również o wysokości zadłużenia,
- wydawanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wysyłanie wniosków do Ministra Cyfryzacji,
- wysyłanie wniosków o zatrzymanie prawa jazdy,
- wnioskowanie do prokuratury o ściganie dłużników alimentacyjnych na podstawie art. 209 §1 kodeksu karnego w związku z art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy, wysyłanie wniosków o aktywizację zawodową dłużników,

- zgłaszanie do biur informacji gospodarczej zobowiązań dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułu zadłużenia alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz aktualizowanie tych zaległości,
- wysyłanie wniosków o podejmowanie działań oraz zawiadomień do dłużników o przyznaniu świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Na przestrzeni lat 2021-2023 w ramach Funduszu Alimentacyjnego zmalały:

- o 10,21% liczba przyznanych świadczeń,
- o 10,81% liczba osób, którym przyznano świadczenia,
- o 9,79% łączna kwota przyznanych świadczeń.

Tab. 8. Świadczenia rodzinne i rodzicielskie w gminie Pomiechówek w latach 2021-2023

Rodzaj świadczenia	2021			2022			2023		
	liczba świadczeń	liczba osób	kwota	liczba świadczeń	liczba osób	kwota	liczba świadczeń	liczba osób	kwota
zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	6 914	181	752 417,40 zł	5 750	162	648 015,80 zł	5 132	138	577 633,94 zł
zasiłki pielęgnacyjne	2 856	254	615 968,00 zł	2 670	248	576 293,00 zł	2 697	252	582 120,00 zł
świadczenie pielęgnacyjne	445	40	871 104,00 zł	468	42	981 124,00 zł	432	40	1 059 226,00 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	59	5	36 229,00 zł	43	5	26 660,00 zł	33	5	20 100,00 zł
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	41	40	41 000,00 zł	46	45	46 000,00 zł	19	19	19 000,00 zł
jednorazowe świadczenie "Za życiem"	1	1	4 000,00 zł	0	0	0,00 zł	1	1	4 000,00 zł
świadczenie rodzicielskie	170	24	254 615,00 zł	196	28	181 876,00 zł	122	22	112 828,00 zł
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	568	37	248 107,62 zł	508	37	223 825,83 zł	510	33	223 800,06 zł
świadczenie wychowawcze 500+ (wyплаты do 31.05.2022, od 01.06.2022 świadczenie realizowane przez ZUS)	13 161	1140	10 023 193,60 zł	5 362	1025	4 160 281,51 zł	0	0	0,00 zł
zasiłki okresowe	20	8	6 169,00 zł	26	4	9 312,00 zł	16	5	6 208,00 zł
zasiłki celowe	87	52	30 205,68 zł	58	33	11 998,25 zł	55	29	18 440,00 zł
zasiłki stałe	564	53	323 584,66 zł	505	50	323 923,00 zł	499	46	318 205,00 zł
zasiłki celowe na zakup żywności	144	64	31 670,00 zł	131	57	32 800,00 zł	86	34	21 910,00 zł

dożywianie dzieci i uczniów	5 188	75	35 503,40 zł	5 450	73	54 483,00 zł	7 223	72	66 291,30 zł
dożywianie dorosłych		5	18 146,70 zł		5	21 896,00 zł		3	11 550,00 zł
pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)	37	37	33 750,00 zł	50	50	105 616,00 zł	47	47	120 900,00 zł
koszty schronienia osób bezdomnych	-	5	28 035,26 zł	-	4	40 255,82 zł	-	5	58 096,09 zł
Domy Pomocy Społecznej	-	3	102 665,64 zł	-	3	101 482,20 zł	-	3	115 282,87 zł
PCPR (utrzymanie dzieci w placówkach i rodzinach zastępczych)	-	19	206 821,80 zł	-	19	222 642,73 zł	-	18	286 686,38 zł

Źródło: OPS

II 3.8. Program „Opieka 75+”

Ponadto od roku 2018 tutejszy Ośrodek realizuje również Program „Opieka 75+”. Celem programu jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także tych które pozostają w rodzinie. Organizowanie oraz świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, finansowanym ze środków własnych gminy. Jest to forma wspierania osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób. Głównym celem usług opiekuńczych jest pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczenie opieki higienicznej lub pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz zapewnienie – w miarę możliwości ośrodka pomocy społecznej – kontaktów z otoczeniem.

Tab. 10. Dane liczbowe o Programie „Opieka 75+” w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba osób objęta programem	15	21	17
Liczba opiekunek	4	4	4

Źródło: OPS

II 3.9. Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wynika z różnych przyczyn, m.in. takich jak trudności finansowe, problemy emocjonalne, czy też trudne warunki życiowe. Pomoc realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach ww. problemu, odnosi się do sytuacji, w których osoby odpowiedzialne za wychowanie i opiekę nad dziećmi lub rodziną nie są w stanie poradzić sobie z problemami wychowawczymi, emocjonalnymi lub społecznymi, a także nie mają odpowiednich zasobów, by rozwiązać te trudności. Bezradność w wychowaniu wynika również z trudnej sytuacji materialnej rodziny. W takim przypadku OPS może zaoferować wsparcie finansowe, pomoc w zakresie świadczeń socjalnych, zasiłków rodzinnych czy też pomoc w formie paczek żywnościowych, odzieżowych itp. Specjaliści pracy socjalnej zatrudnieni w OPS oferują także szeroką pomoc w zakresie pracy socjalnej,

często pomagają także w opracowaniu planów interwencyjnych, które mają na celu poprawę sytuacji w rodzinie. W latach 2021 – 2023 średniorocznie z takiej pomocy korzystało 17 rodzin.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest poważnym wyzwaniem społecznym, które wymaga zastosowania kompleksowych rozwiązań. W ramach polityki społecznej istotne jest podejście systemowe, które łączy edukację, wsparcie psychologiczne, pomoc socjalną oraz wczesną interwencję. Skuteczne rozwiązanie tego problemu wymaga zaangażowania nie tylko instytucji pomocowych, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, lecz także współpracy z rodzinami w celu wypracowania trwałych, pozytywnych zmian w zakresie stałego podnoszenia kompetencji wychowawczych. Istotną rolę w zakresie wspierania rodzin borykających się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych odgrywa asystent rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, zajmuje się on wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców dziecko trafia do pieczy zastępczej, którą organizuje powiat. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. W pieczy zastępczej w 2023 roku przebywało 18 dzieci z Gminy Pomiechówek.

II 4. Mieszkalnictwo

W zasobie mieszkaniowym gminy Pomiechówek na przestrzeni lat 2022-2023 przybyło jedno mieszkanie. Lokale usytuowane są w 9 budynkach stanowiących własność i w 2 budynkach stanowiących współwłasność gminy Pomiechówek. Lokale mieszkalne znajdują się w Błędowie, Nowym Modlinie, Goławicach Pierwszych, Kosewie, Stanisławowie, Starym Orzechowie, Woli Błędowskiej i Wójtostwie.

Gmina nie posiada mieszkań socjalnych ani mieszkań chronionych. Zasób komunalny jest ograniczony, a wiele rodzin oczekuje na mieszkanie z zasobu gminy. Liczba rodzin oczekujących świadczy o niewystarczającej liczbie lokali w stosunku do potrzeb mieszkańców, co stanowi podstawę do stworzenia lokalnego programu wspierania dostępności mieszkań dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej.

Tab. 11. Zasób mieszkaniowy gminy Pomiechówek w latach 2022-2023

	2022	2023
Liczba mieszkań w zasobie mieszkaniowym gminy	31	32
Łączna powierzchnia użytkowa ww. mieszkań	1241,2 m ²	1322,8 m ²
Liczba rodzin oczekujących na mieszkanie z zasobu gminy	42	43

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 5. Dostępność i jakość opieki zdrowotnej

Na terenie gminy Pomiechówek jest zapewniony dostęp do służby zdrowia w ramach świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej. Od października 1999 roku działa jeden Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, który zapewnia dostęp do usług w ramach podstawowej opieki zdrowotnej oraz usług stomatologicznych. Został on utworzony na podstawie Uchwały podjętej przez Radę Gminy Pomiechówek. Jest również jedna przychodnia niepubliczna.

Bariery lokalowe budynku (mała liczba pomieszczeń przeznaczonych na gabinety lekarskie), w którym znajduje się SPZOZ ograniczają możliwość rozwoju usług medycznych w zakresie poradni specjalistycznych, co skutkuje koniecznością korzystania z poradni specjalistycznych w placówkach powiatowych i wojewódzkich.

Tab. 12. Placówki ochrony zdrowia na terenie gminy Pomiechówek w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba przychodni publicznych	0	0	0
Liczba przychodni prywatnych	1	1	1
Liczba Ośrodków zdrowia	0	0	0
Liczba Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej	1	1	1
Liczba aptek	2	1	1

Źródło: UG

II 6. Bezpieczeństwo w gminie

II 6.1. Podmioty

O stan bezpieczeństwa na terenie gminy dbają:

- Komisariat Policji w Pomiechówku, który swoim działaniem obejmuje rejon gminy Pomiechówek o powierzchni 102,70 km²,
- dwie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: w Pomiechówku i w Goławicach Pierwszych.

II 6.2. Przestępczość

Spośród czynów zabronionych przeciwko rodzinie i opiece, na terenie gminy Pomiechówek najczęściej dochodzi do przestępstwa niealimentacji.

Nie odnotowano dotąd żadnego przypadku rozpijania małoletniego.

Tab. 13. Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece na terenie gminy w latach 2021-2023

		2021	2022	2023
Znęcanie się nad rodziną	Sprawy wszczęte	8	7	4
	Przestępstwa stwierdzone	8	7	4
	Sprawy zakończone	8	7	4
Groźba karalna	Sprawy wszczęte	3	3	6
	Przestępstwa stwierdzone	3	3	6
	Sprawy zakończone	3	3	6
Rozpijanie małoletniego	Sprawy wszczęte	0	0	0
	Przestępstwa stwierdzone	0	0	0
	Sprawy zakończone	0	0	0
Uchylenie się od płacenia alimentów	Sprawy wszczęte	19	5	16
	Przestępstwa stwierdzone	19	5	16
	Sprawy zakończone	19	5	16

Źródło: Policja

II 7. Problemy uzależnień

II 7.1. Przestępczość związana z substancjami psychoaktywnymi

Jak pokazują to dane Policji, na terenie gminy Pomiechówek dochodzi do przypadków łamania prawa związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Stale rośnie liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu (o 41,6%).

W lawinowym tempie zwiększyła się liczba nałożonych mandatów na sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (o 675%). Jest to niepokojący sygnał. Możliwymi przyczynami takiego stanu rzeczy są: zwiększona gotowość poszkodowanych do zgłaszania czynów zabronionych, skuteczniejsza interwencja służb, a także narastające napięcia społeczne i ekonomiczne. W związku z powyższym należy w celach strategicznych uwzględnić potrzebę działań systemowych: edukacyjnych, prewencyjnych i terapeutycznych – zarówno wobec ofiar, jak i sprawców.

Nie należą do rzadkości sytuacje prowadzenia pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości (art. 178a § 1 kk) lub w stanie po użyciu alkoholu (art. 87 kw).

Do rzadkości natomiast należy zakłócanie porządku publicznego (art. 51 kw). Od 3 lat nie odnotowano żadnego czynu polegającego na podejmowaniu czynności zawodowych pw. alkoholu, wypadku pw. alkoholu, ani przestępstwa popełnionego przez nieletnich pw. środków odurzających. Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia wzrosła w 2023 r. o 1/3.

Tab. 14. Przestępczość związana z substancjami psychoaktywnymi w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Interwencje zw. z nadużywaniem alkoholu	60	71	85
Liczba nałożonych mandatów na sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	20	133	155
Liczba osób podejrzanych o popełnienie przestępstw w związku z:	26	22	18
- alkoholem,	6	4	3
- narkotykami			
Liczba udzielonych pouczeń wobec sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	43	64	52
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości (art. 178a § 1 kk)	26	22	18
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po użyciu alkoholu (art. 87 kw)	10	5	4
Zakłócanie porządku publicznego (art. 51 kw)	2	1	2
Podejmowanie czynności zawodowych pw. alkoholu	0	0	0
Wypadki pw. alkoholu	0	0	0
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pw. środków odurzających	0	0	0
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia	6	6	9

Źródło: Policja

II 7.2. Oddziaływania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży

W roku 2021 oddziaływania profilaktyczne obejmowały organizację spotkań dla młodzieży, warsztatów i przedstawień.

W roku 2022 zrealizowano program „W pułapce złudzeń”, a w 2023 r. programy „Twoje decyzje, to twoje życie”, „Złodzieje życia”. Poniżej przedstawiono liczbę uczestników tych wydarzeń.

Tab. 15. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży

	2021	2022	2023
Uczniowie	741	365	350
Nauczyciele	104	24	26
Rodzice	97	80	90

Źródło: OPS

II 7.3. Rynek alkoholowy

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 31.12.2024 r. (ogółem 37), w tym:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5% - 24,
- od 4,5% do 18% - 22,
- powyżej 18% - 22,

- do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5% - 13,
- od 4,5% do 18% - 6,
- powyżej 18% - 4.

II 7.4. Działalność GKRPA

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Pomiechówku działa Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Praca Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pomiechówku wykazuje się dużą systematycznością – co roku odbywa się taka sama liczba regularnych, comiesięcznych posiedzeń ogólnych.

Tab. 16. Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pomiechówku w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Posiedzenia GKRPA ogółem, w tym:	12	12	12
- ogólne posiedzenia Komisji	12	12	12
Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia	14	15	11
Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży alkoholu	0	0	0
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	10	4	7

Źródło: OPS

II 7.5. Punkt konsultacyjny

Mieszkańcy gminy Pomiechówek mają dostęp do wsparcia specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym (terapeuci uzależnień i konsultacje psychologiczne).

Liczba osób korzystających z pomocy Punktu konsultacyjnego wykazuje wahania, osiągając swoje najwyższe wskazania w roku 2022. Najwięcej osób, które szukają wsparcia, zgłaszają się w związku z problemem alkoholowym.

Tab. 17. Klienci Punktu konsultacyjnego w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających z pomocy Punktu, w tym:	93	119	130
- osoby z problemem alkoholowym	65	39	61
- osoby korzystające z konsultacji psychologa	39	64	74
- osoby współuzależnione	15	11	10
- osoby doznające przemocy	1	0	1
- osoby stosujące przemoc	2	5	3

Źródło: OPS

II 8. Przemoc domowa

II 8.1. Interwencje domowe Policji

Liczba przypadków interwencji domowych Policji na terenie gminy Pomiechówek wykazuje wahania, co uzasadnia dalsze uważne monitorowanie sytuacji w tym zakresie. W roku 2023 liczba interwencji przekroczyła próg z roku poprzedniego.

Tab. 18. Liczba interwencji domowych Policji w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba interwencji domowych Policji	166	128	137

Źródło: Policja

II 8.2. Procedura „Niebieskie Karty”

Liczba wszczynanych w gminie procedur „Niebieskie Karty” wykazuje wahania. Najwyższy poziom osiągnęła w roku 2021. Najczęściej procedura jest wszczynana przez Policję, a w drugiej kolejności przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Tab. 19. Niebieskie Karty w gminie Pomiechówek w latach 2021-2023

Liczba założonych Niebieskich Kart	2021	2022	2023
Ogółem, w tym przez:	17	7	10
jednostki organizacyjne pomocy społecznej	1	2	3
jednostki ochrony zdrowia	0	0	0
Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
oświatę	1	0	0
policię	15	5	7
inne instytucje i organizacje	0	0	0
inne	0	0	0

Źródło: OPS

II 9. Sektor pozarządowy

Działalność podmiotów ekonomii społecznej stanowi bardzo istotny element życia i budowy społeczeństwa obywatelskiego, jako że takie podmioty odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, ale również wspierają władze lokalne w realizowaniu zadań ustawowych. Na szczególną uwagę zasługuje działalność prowadzona na terenie gminy Pomiechówek przez:

1. **Klub sportowy KS WKRA Pomiechówek**, założony w 1959 roku (zawodnicy klubu biorą udział w rozgrywkach ligowych A klasy piłki nożnej). Na dzień 31.12.2024 r. klub liczył 85 zawodników, w tym 48 do 18 roku życia. Najmłodszym rocznikiem jest 2016 r. Ponadto zawodnicy są z roczników 2011, 2012, 2013, 2014. W klubie trenuje 20 zawodników powyżej 18 roku życia. Pozostałe osoby, zapisane do klubu stanowią tzw. grupę wyrównawczą (zawodnicy trenujący w klubie, lecz nie grający w lidze).
2. **Stowarzyszenie Pomiechowskie Bezdumniaki** – grupa wolontariuszy, która charytatywnie pomaga w opiece nad bezdomnymi zwierzętami z gminy Pomiechówek, a przy wsparciu finansowym Gminy Pomiechówek realizuje zadania w zakresie opieki nad zwierzętami. Ponadto stowarzyszenie wspiera kastracje i czasem leczenie zwierząt właścicielskich w sytuacjach, gdy opiekun nie jest w stanie udźwignąć tego ciężaru sam. Stowarzyszenie zarejestrowano w 2017 roku.
3. **Stowarzyszenie "Grupa rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi"** – działa od 2008 r. Stowarzyszenie realizuje swoje cele przez: prowadzenie świetlicy terapeutycznej i innych placówek dla osób niepełnosprawnych, wzajemną współpracę i pomoc osobom niepełnosprawnym oraz członkom Stowarzyszenia, współpracę z osobami i instytucjami w zakresie zbierania informacji i wymiany doświadczeń dotyczących problemów osób niepełnosprawnych, organizowanie imprez okolicznościowych propagujących cele i idee Stowarzyszenia, prowadzenie działalności integrującej osoby niepełnosprawnych poprzez aktywność kulturalną, rekreacyjną, towarzyską i rehabilitacyjną, wspieranie działań jednostek samorządu

terytorialnego, aplikowanie o środki na działalność dostępnych programów operacyjnych i pomocowych, inne działania służące osobom niepełnosprawnym.

Na terenie gminy działają ponadto: Stowarzyszenie „Młodzi dla wsi”, Stowarzyszenie Miłośników Fortu XVI Czarnowo, Stowarzyszenie „Twórcza Dolina”, Stowarzyszenie OSP w Pomiechówku i Goławicach Pierwszych, Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Wymysły „Babiniec” oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Młynareczka”, Koło Gospodyń Wiejskich „Wólczynianki”, Koło Gospodyń Wiejskich „Nowomodlinianki”, Koło Gospodyń Wiejskich „Pomiechowianka”, Koło Gospodyń Wiejskich „Dolina Wkry w Pomiechówku”, Koło Gospodyń Wiejskich „Szczypiornianki”, Koło Gospodyń Wiejskich Wsi Kikoły, Koło Gospodyń Wiejskich „Nowe Orzechowianki”, Koło Gospodyń Wiejskich „Czerwone Jabłuszko”, Koło Gospodyń Wiejskich „Dwa Stawy”. Coraz bardziej aktywne w lokalnych społecznościach są KGW, które prowadzi wiele oddolnych inicjatyw, do realizacji których angażują mieszkańców w różnym wieku.

Na terenie gminy nie prowadzą działalności żadne podmioty ekonomii społecznej inne, niż organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 113, 1635).

Kooperacja pomiędzy podmiotami trzeciego sektora a władzami samorządu gminy Pomiechówek odbywa się w oparciu o coroczne „Programy współpracy Gminy Pomiechówek z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Cel główny programu przyjętego na rok 2025 to:

1. Kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez partnerstwo między administracją samorządową i organizacjami pozarządowymi.
2. Umacnianie lokalnych działań, stwarzanie warunków do powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych.
3. Zwiększenie sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w gminie.
4. Poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspakajanie potrzeb społecznych oraz udział zainteresowanych podmiotów przy tworzeniu programu współpracy.
5. Umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych, które obecnie prowadzone są przez samorząd. Obszar współpracy gminy i organizacji obejmuje strefę zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy.

Na podstawie dotychczasowego przebiegu współpracy z organizacjami władze gminy uznały, że do zadań priorytetowych, których realizacja w 2025 r. przez partnerów jest najpilniejsza należą:

- 1) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
- 2) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- 3) działanie na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) wspieranie i upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji.

II 10. Działalność kulturalna

Na terenie gminy Pomiechówek funkcjonuje **Gminny Ośrodek Kultury**, który zapewnia szereg zajęć stałych nie tylko dla dzieci czy młodzieży, ale także dla dorosłych. Są to m.in.: zajęcia ruchowo-taneczne, zajęcia wokalne, nauka gry na gitarze, nauka gry na pianinie, nauka gry na perkusji, nauka gry na klarncie, śpiew solowy, zajęcia ceramiczne, zajęcia plastyczne, zajęcia teatralne, rękodzieło, zajęcia szachowe.

Cyklicznie organizowane są w GOK-u przedstawienia teatralne, widowiska czy wieczory poezji.

Tab. 20. Liczba osób uczestnicząca w zajęciach GOK od stycznia do czerwca danego roku (w latach 2022 i 2023)

	2022	2023
dzieci i młodzież	181	275
dorośli	84	79

Źródło: Raporty o stanie gminy

Drugą samorządową instytucją kultury, która działa na terenie gminy to **Biblioteka Publiczna Gminy Pomiechówek**. Posiada wypożyczalnię dla dorosłych, wypożyczalnię dla dzieci i młodzieży, czytelnię multimedialną oraz salę konferencyjną. Filia Biblioteki zlokalizowana jest w Kosewie, gdzie mieści się wypożyczalnia i czytelnia dla czytelników w każdym wieku, z wydzielonym księgozbiorem dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży.

Biblioteka samodzielnie lub we współpracy z GOK organizuje liczne inicjatywy i działania kulturalno-edukacyjne, w tym w szczególności należy wymienić: promocję czytelnictwa, konkursy artystyczne, wystawy, cykl spotkań z lokalnymi pasjonatami, Dyskusyjny Klub Książki, zajęcia dla dzieci.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Promocji Wolontariatu i dzięki uzyskanemu certyfikatowi jakości Europejskiego Korpusu Solidarności, Biblioteka przy współpracy z GOK od 6 lat przyjmuje wolontariuszy z zagranicy.

Wszystkie ze wskaźników pracy Biblioteki wykazują wzrost w badanych ostatnich dwóch latach.

Tab. 21. Stan księgozbioru i czytelnictwa w latach 2022-2023

	2022	2023
Stan księgozbioru ogółem, w tym	28 369 woluminów	29 716 woluminów
• biblioteka w Pomiechówku	21 688	22 850
• filia w Kosewie	6 681	6 866
Liczba zarejestrowanych czytelników ogółem, w tym	820	851
• biblioteka w Pomiechówku	676	696
• filia w Kosewie	144	155
Liczba wypożyczonych zbiorów łącznie	16 677	18 878
Liczba odwiedzin w placówkach łącznie	6 379	6713

Źródło: Raporty o stanie gminy

II 11. Gminny Klub Malucha oraz Punkt Opieki Diennej

Na terenie gminy Pomiechówek funkcjonuje **Gminny Klub Malucha** oraz **Punkt Opieki Diennej**, które oferują usługi opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci w wieku od 1 r. ż. do lat 3. Jednostki zapewniają dzieciom opiekę pielęgnacyjną, wychowawczą oraz edukacyjną przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka. Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne uwzględniają rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwy do jego wieku. W/w placówki są czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 17.00.

W Gminnym Klubie Malucha funkcjonują dwie grupy, natomiast w Punkcie Opieki Diennej, czterech opiekunów dziennych sprawuje opiekę nad dziećmi. Każdy z opiekunów opiekuje się pięciorgiem dzieci. W każdej grupie wprowadzony jest plan dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczy na każdy miesiąc, na podstawie którego realizowane są zajęcia oraz zadania. Zajęcia z dziećmi realizowane są w taki sposób, aby stymulować oraz rozwijać wszystkie sfery rozwoju.

II 12. Oświata

W roku szkolnym 2022/2023 gmina Pomiechówek była organem prowadzącym dla pięciu placówek oświatowych, w tym:

- przedszkola publicznego
- trzech szkół podstawowych, w tym dwóch szkół z oddziałami przedszkolnymi,
- zespołu szkół ponadpodstawowych.

Liczba dzieci i młodzieży we wszystkich placówkach oświaty na terenie gminy wzrosła o 4% na przestrzeni roku szkolnego 2021/2022 i 2022/2023. Najwięcej uczęszcza do SP w Pomiechówku.

Tab. 22. Liczba uczniów w placówkach oświatowych w latach 2021-2023 (stan na 30.09).

Nazwa placówki	Liczba uczniów w placówkach oświatowych	
	2021/2022	2022/2023
Przedszkole „Pod Dębami”	273	309
Szkoła Podstawowa w Pomiechówku	627	618
Szkoła Podstawowa w Starym Orzechowie	93	103
Oddział Przedszkolny w Starym Orzechowie	47	50
Szkoła Podstawowa w Goławicach Pierwszych	108	116
Oddział Przedszkolny w Goławicach Pierwszych	22	22
Zespół Szkół Ponadpodstawowych	473	488
RAZEM	1 643	1 706

Źródło: Raporty o stanie gminy

Placówki oświatowe i władze gminy zapewniają uczniom:

- dostęp do różnych form zajęć pozalekcyjnych wspomagających ich prawidłowy rozwój (zajęcia rewalidacyjne, logopedyczne, dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne),
- stypendium socjalne, zasiłki szkolne, refundację kosztów za obiady dla uczniów z rodzin o najniższych dochodach,
- dowóz uczniów niepełnosprawnych,
- dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników,
- stypendia Wójta Gminy Pomiechówek dla uczniów szczególnie zdolnych.

II 13. Bezrobocie

Liczba zarejestrowanych jako bezrobotnych mieszkańców gminy Pomiechówek stale maleje (o 18% w ostatnich trzech latach).

Jak podaje GUS², w roku 2023 szacunkowa stopa bezrobocia w gminie wyniosła 5,6%, czyli nieznacznie mniej niż w roku 2022 (5,9%). Jest to poziom przewyższający szacunkową stopę bezrobocia dla województwa mazowieckiego (4,1%) i całego kraju (5,1%).

GUS nie publikuje danych o stopie bezrobocia na poziomie gminnym – najmniejszy możliwy poziom raportowania to powiat. W 2023 roku 202 mieszkańców gminy skorzystało z programów aktywizacyjnych w ramach EFS PLUS. W celach niniejszej Strategii ujęto ograniczoną dostępność ofert pracy, trudności w powrocie na rynek pracy (zwłaszcza po długiej przerwie) oraz potrzebę rozwoju lokalnych miejsc pracy, m.in. przez rozwój ekonomii społecznej.

Tab. 23. Liczba mieszkańców gminy Pomiechówek zarejestrowanych w PUP w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców gminy Pomiechówek zarejestrowanych w PUP (ogółem), w tym:	227	221	187
- kobiet,	114	112	98
- mężczyzn	113	109	89

Źródło: UP

² https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Pomiechówek#rynek-pracy

II 14. Wnioski z badania ankietowego populacji

II 14. 1. Grupa badana i metodologia

Na terenie Gminy Pomiechówek przeprowadzono z początkiem roku 2025 badanie ankietowe, którego celem było zdiagnozowanie lokalnych problemów społecznych. Badanie miało charakter ogólnogminny i formę anonimowej ankiety dystrybuowanej wśród losowo dobranych przedstawicieli trzech grup reprezentujących lokalne środowiska społeczne. Odpowiedzi na pytania udzielili:

- dorośli mieszkańcy (224 osoby),
- uczniowie (łącznie: 556 uczniów, w tym 162 z klas 4-6 SP, 76 z klas 7-8 SP i 318 z klas SPP),
- sprzedawcy napojów alkoholowych (20 osób).

Badania uczniów były przeprowadzone metodą CAWI przy użyciu internetowego narzędzia badawcze CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw respondentów. Forma ankiety internetowej (metoda CAWI - *Computer Assisted Web Interviews*) pozwala na upewnienie się, że wszystkie pytania zostaną wypełnione.

W przypadku dorosłych mieszkańców, aby dotrzeć do możliwie najbardziej zróżnicowanej grupy, posłużono się zarówno metodą CAWI (ankiety elektroniczne wypełniło 124 mieszkańców), jak i tradycyjną ankietą papierową (100 osób).

Natomiast ankietowanie wszystkich sprzedawców odbyło się przy użyciu tradycyjnej metody ankiety papierowej (PAPI).

Szczegółowe wyniki badania wraz z ilustracją graficzną przedstawiono w osobnym dokumencie, a poniżej są zawarte główne wnioski.

II 14. 2. Dorośli mieszkańcy

- Zdaniem mieszkańców **trzy główne problemy społeczności lokalnej to długotrwałe choroby (77%), izolacja osób starszych (75%) i problem niepełnosprawności (71%).**
- **Mieszkańcy wysoce pozytywnie oceniają swoją obecną sytuację:**
 - **materialną** (łącznie 66% uważa, że jest ona dobra lub bardzo dobra),
 - **mieszkaniaową** (łącznie 74% uważa, że jest ona dobra lub bardzo dobra),
 - **zdrowia psychicznego** (78% ocenia jako raczej dobrą, a 23% jako wręcz bardzo dobrą).

- Mieszkańcy w zdecydowanej większości oceniają, że w **gminie Pomiechówek nie ma wystarczających możliwości na znalezienie pracy (65%)**. Tylko 20% uważa przeciwnie, a pozostałe 15% nie ma zdania.
- Mieszkańcy **oceniają stan opieki zdrowotnej na terenie gminy**: jako raczej zły 39%, a bardzo zły 18%, co daje łącznie ponad połowę (57%) ze wszystkich ankietowanych. W sumie 34% odnosi się pozytywnie do stanu opieki zdrowotnej w gminie.
- Zdaniem 35% badanych **sytuacja seniorów w gminie jest zła**, a dla 30% dobra. Pozostałe 35% nie ma zdania na ten temat. Jednocześnie ponad połowa (56%) ankietowanych **ocenia pozytywnie ofertę działań dla seniorów**.
- Największa część badanych (40%) podaje, że **dostrzegła przypadki dyskryminacji w gminie**, np. ze względu na wiek, płeć czy niepełnosprawność. Natomiast 34% nie widzi takich sytuacji, a pozostałe 26% nie ma zdania. Z drugiej strony zdaniem 65% badanych **na terenie gminy nie dochodzi do wykluczenia społecznego**.
- Na pytanie o **możliwość pozyskania pracy przez osoby z niepełnosprawnością** na terenie gminy odpowiedzi udzieliły zarówno osoby z niepełnosprawnością, jak i te, które znają zagadnienie tylko ze słyszenia. Największa grupa badanych (40%) nie ma zdania, ale niewiele mniej, bo 38% ocenia, że nie ma ofert pracy dla takich osób. Z kolei 17% uważa, że pracodawcy nie chcą zatrudniać takich osób, a pozostałe 5% wypowiada się pozytywnie co do ofert pracy dla osób z niepełnosprawnością.
- Zdaniem ponad połowy (56%) badanych **w gminie są zaspokajane w większości potrzeby w sektorze życia społecznego**. Te rodzaje usług społecznych, które wymagałby większej uwagi ze strony władz gminy to poprawa stanu usług ochrony zdrowotnej (77% badanych).
- Większość (70%) mieszkańców deklaruje, że w ostatnim roku brała udział w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych na terenie Gminy.
- Większość z badanych mieszkańców **czuje się bezpiecznie na terenie gminy (64%)**, a 24% ma przeciwne zdanie na ten temat, podczas gdy pozostałe 12% nie ma zdania.
- Okazuje się, że **wszyscy badani (100%) stykają się z przypadkami przemocy domowej** w swoim otoczeniu. W tym 33% rzadko, 32% czasami, a pozostałe 10% bardzo często. Tym bardziej niepokoi fakt, że **ponad połowa mieszkańców (53%) podaje, że nie ma wiedzy o tym, gdzie w okolicy może uzyskać pomoc osoba doznająca przemocy**.

II 14. 3. Sprzedawcy napojów alkoholowych

- W opinii połowy (50%) badanych **w ogóle nie dochodzi w ich sklepie do prób zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie**. Natomiast po 25% ocenia, że zdarza się to kilka razy w roku lub kilka razy w miesiącu, a więc stosunkowo rzadko.

- Zdaniem 40% badanych w obrębie ich sklepu **nie dochodzi nigdy do przypadków spożywania alkoholu**. Niewiele mniej (35%) ocenia, że dzieje się to kilka razy w roku, w opinii 15%, że kilka razy w miesiącu, a 10%, że kilka razy w tygodniu.
- Przeważająca większość badanych (85%) deklaruje, że **w obrębie sklepu nie doszło do nieprzyjemnego zdarzenia związanego ze spożywaniem alkoholu w ciągu ostatnich 3 miesięcy**.
- Większość, bo 65% badanych, deklaruje, że **nigdy nie sprzedała alkoholu osobie nieletniej**. Pozostałe 35% nie jest tego pewne.
- Większość (75%) ankietowanych potwierdza, że **zawsze sprawdza pełnoletniość klientów** w przypadku wątpliwości, a pozostałe 25% robi tak często.
- Zdaniem łącznie 95% **badanych kontrola sprzedaży alkoholu w gminie funkcjonuje dobrze lub wręcz bardzo dobrze**. Pozostałe 5% ma przeciwne zdanie na ten temat.

II 14.4. Uczniowie

- Niezależnie od wieku, **uczniowie w zdecydowanej większości wskazują na swoich rodziców i opiekunów jako tych, z którymi wiążą ich najlepsze relacje, aczkolwiek ta skala zauważalnie zmniejsza się w środowisku uczniów najstarszych**. Łącznie 95% uczniów z klas 4-6, 96% z klas 7-8 i 83% z SPP ocenia najlepiej swoje relacje z rodzicami. W drugiej kolejności uczniowie najlepiej ocenili relacje koleżeńskie, a w najmniejszym stopniu, chociaż i tak na znacząco pozytywnym poziomie, uczniowie cenią sobie relacje z nauczycielami. W tym przypadku najbardziej widać spadek jakości oceny relacji postępujący wraz z wiekiem uczniów.
- Na pytanie o **częstotliwość doświadczania przemocy w szkole** okazuje się, że najczęściej mają z nią do czynienia uczniowie z klas 7-8 SP. To bowiem deklaruje łącznie 67%, w tym najwięcej (31%) podaje, że doświadcza przemocy codziennie. Rzadziej dzieje się to w klasach młodszych tj. 4-6 SP (59%), a najrzadziej w SPP (łącznie 46%).
- **Uczniowie wraz z wiekiem częściej deklarują doznawanie przemocy domowej** (kl. 4-6 SP: 8%, kl. 7-8 SP: 12%, kl. SPP: 17%).
- **Lawinowo wzrasta z wiekiem odsetek uczniów, którzy uważają, że w środowisku ich rówieśników spożywa się alkohol** (kl. 4-6 SP: 6%, kl. 7-8 SP: 68%, kl. SPP: 76%). Jest to przyrost blisko 13 – krotny. Natomiast **ponad połowa uczniów w każdej z badanych grup deklaruje, że sama nie pije alkoholu w ogóle** (kl. 4-6 SP: 99%, kl. 7-8 SP: 85%, kl. SPP: 53%). **Widać wyraźnie, że wraz z wiekiem odsetek niepijących uczniów maleje**.
- Na pytanie o **wiek inicjacji alkoholowej** wszyscy uczniowie z kl. 4-6 SP wskazali na wiek poniżej 8 r. ż. Tego samego zdania jest największa grupa uczniów z kl. 7-8 (37%), a w klasach najstarszych najwięcej uczniów, bo 45%, wskazało, że po raz pierwszy spożyło

alkohol w wieku 14-15 lat. **Wskazywałoby to, że wiek inicjacji alkoholowej w gminie jest relatywnie niski i obniża się.**

- Przekonanie o tym, że inni **uczniowie palą papierosy** rośnie wśród uczniów skokowo (ponad dwukrotnie) w kl. 7-8 SP i pozostaje na tym samym poziomie w SPP. O tym, że uczniowie palą papierosy lub e-papierosy jest przekonanych 35% uczniów z kl. 4-6 SP, 80% z kl. 7-8 SP i 80% w kl. SPP. Natomiast na pytanie skierowane bezpośrednio do badanych uczniów o to, czy sami palą papierosy lub e-papierosy, **ponad połowa w każdej grupie badanej zaprzecza** (kl. 4-6 SP: 95%, kl. 7-8 SP: 82%, kl. SPP: 57%). Niemniej odsetek ten wyraźnie maleje z wiekiem, co oznacza, że palenie wyrobów nikotynowych staje się popularniejsze z wiekiem.
- **Największa grupa badanych uczniów z każdego przedziału wiekowego deklaruje brak wiedzy o tym, czy ich rówieśnicy zażywają narkotyki i dopalacze** (kl. 4-6 SP: 48%, kl. 7-8 SP 46%, kl. SPP: 49%). Przekonanie o tym, że w środowisku uczniowskim są obecne substancje odurzające rośnie już wśród uczniów klas 7-8 SP i pozostaje w SPP na zbliżonym poziomie (kl. 4-6 SP: 7%, kl. 7-8 SP 38%, kl. SPP: 36%). **Do zażywania narkotyków lub dopalaczy przyznaje się zdecydowanie mniejszościowy odsetek badanych uczniów** (kl. 4-6 SP: 2%, kl. 7-8 SP 4%, kl. SPP: 10%), aczkolwiek wyraźnie rośnie on z wiekiem.
- Największa grupa badanych uczniów z każdego przedziału wiekowego **deklaruje brak wiedzy o tym, czy w środowisku lokalnym łatwo jest nabyć narkotyki i dopalacze** (kl. 4-6 SP: 68%, kl. 7-8 SP 54%, kl. SPP: 63%). Przekonanie o tym, że jest to łatwe zadanie rośnie już wśród uczniów klas 7-8 SP i nieco zmniejsza się w klasach najstarszych (kl. 4-6 SP: 5%, kl. 7-8 SP 37%, kl. SPP: 30%).
- Wraz z wiekiem uczniowie deklarują, że korzystają coraz mniej z komputera w celach innych niż nauka, a ponadto coraz większy odsetek uczniów podaje, że w ogóle nie używa komputera (kl. 4-6 SP: 17%, kl. 7-8 SP 20%, kl. SPP: 34%). **Popularność gier komputerowych również maleje** z wiekiem – podczas gdy w kl. 4-6 SP największa grupa (36%) uczniów deklaruje, że gra do 3 godzin dziennie, w klasach 7-8 tyle czasu na tą rozrywkę przeznaczają 30%, a w SPP 24% uczniów. Im starsze klasy, tym więcej respondentów podaje, że w ogóle nie gra w gry komputerowe (kl. 4-6 SP: 20%, kl. 7-8 SP 25%, kl. SPP: 38%).
- **Zamiast komputera uczniowie wraz z wiekiem coraz częściej korzystają ze smartfona.** W klasach SP z reguły jest to od 2 do 3 godzin (kl. 4-6 SP: 37%, kl. 7-8 SP: 46%), a w SPP już powyżej 5 godzin dziennie (47%).
- **Uczniowie z badanych szkół mają styczność z różnymi formami cyberprzemocy,** a wraz z wiekiem zauważalnie wzrasta odsetek uczniów, którzy doznali jej osobiście lub w swoim otoczeniu. Uczniowie z klas 4-6 SP najczęściej otrzymywali wiadomości z groźbami lub obelgami (łącznie 49% uczniów), w klasach 7-8 SP z publikowaniem w Internecie ośmieszających treści (61%), a w SPP z hejtem (łącznie 63%).

- W środowisku uczniów z klas 4-6 za **najbardziej popularne uzależnienie behawioralne** sami uczniowie oceniają uzależnienie od smartfona (łącznie 87%), sieciorholizm (82%) i zakupoholizm (61%). Te trzy zjawiska występują w opinii ponad połowy z respondentów z klas 4-6. Ponadto 38% ww. respondentów dostrzega występowanie zaburzeń odżywiania, a 25% uzależnienie od hazardu. Ten obraz uzależnień behawioralnych radykalnie zmienia się już w klasach 7-8 SP. W tym przedziale ponad połowa uczniów wskazała, że dostrzega w swoim otoczeniu rówieśniczym już wszystkie z podanych pięciu typów uzależnień, w tym uzależnienie od smartfona (łącznie 89%), sieciorholizm (86%), zakupoholizm (72%), zaburzenia odżywiania (63%) i uzależnienie od hazardu (54%). Natomiast w kl. SPP powszechność wszystkich wymienionych uzależnień rośnie: uzależnienie od smartfona (łącznie 90%), sieciorholizm (91%), zakupoholizm (80%), zaburzenia odżywiania (74%) i uzależnienie od hazardu (64%). Z porównania odpowiedzi udzielonych przez uczniów widać, że w środowisku uczniów szkół gminy Pomiechówek nie są obce żadne ze wskazanych w pytaniu typów uzależnień behawioralnych, aczkolwiek w różnym stopniu. Ponadto wraz z wiekiem wzrasta skala uzależnień wśród uczniów. Największą dynamikę wzrostu mają:
 - zaburzenia odżywiania (o 36% więcej uczniów w kl. SPP dostrzega je w porównaniu z kl. 4-6) oraz
 - uzależnienie od hazardu (różnica sięga 39%).
- Najmłodszy z badanych uczniów preferują **spędzać czas wolny** z rodziną (tak podało 40% uczniów z kl. 4-6 SP), a w klasach pozostałych dominuje odpowiedź o samotnym spędzaniu czasu (kl. 7-8 SP: 26%, kl. SPP: 29%).
- Uczniowie w przeważającej większości nie uważają, że **napoje energetyczne** są zdrowe (kl. 4-6 SP: 98%, kl. 7-8 SP: 86%, kl. SPP: 78%). To przekonanie wyraźnie maleje z wiekiem i jednocześnie rośnie popularność takich napojów – do picia tzw. energetyków przyznaje się w kl. 4-6 SP: 11% uczniów, w kl. 7-8 SP: 34%, a w kl. SPP już ponad połowa uczniów, bo 57%. Największy odsetek uczniów deklaruje, że pije napoje energetyczne raz w miesiącu (kl. 4-6 SP: 78%, kl. 7-8 SP: 84%, kl. SPP: 42%).

III. Analiza SWOT

W opracowaniu celów strategicznych i operacyjnych polityki społecznej dla Gminy Pomiechówek posłużono się analizą SWOT. Jest to bowiem jedna z najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: *strenghts* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse), *threats* (zagrożenia).

Powyższe sformułowania oznaczają:

- Szanse - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabią występujące negatywne zjawiska.

- Zagrożenia - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju miasta, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań.
- Mocne strony - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych miasta, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości).
- Słabe strony - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć zarówno całego miasta, jak i jego części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania miasta, bądź poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, którym służy analiza SWOT. Celami tymi są: unikanie zagrożeń, wykorzystywanie szans, wzmacnianie słabych stron oraz opieranie się na mocnych stronach.

Tab. 24. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • współpraca samorządu gminnego i ośrodka pomocy społecznej ze środowiskiem lokalnym, • wykwalifikowana kadra jednostek samorządowych, • sprawny system udzielania świadczeń socjalnych, • działalność instytucji pracujących na rzecz osób potrzebujących w szczególności na terenie Gminy Pomiechówek (OPS, PCPR, PUP, biblioteka, GOK, oświata, w tym pedagodzy szkolni, komisariat policji), • wykwalifikowana i kompetentna, stale podnosząca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej, • współpraca z GKRPA i Zespołem Interdyscyplinarnym, • dostęp do wsparcia specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym, • działania profilaktyczne z zakresu polityki społecznej, • współpraca gminy z ngo, • zróżnicowana oferta kulturalna, • zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej, • dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • często zmieniające się przepisy prawne, nadmierna biurokracja, • bierność klientów pomocy społecznej, • rosnąca liczba interwencji Policji związanych z nadużywaniem alkoholu, • rosnąca liczba nałożonych mandatów na sprawców wykroczeń popełnionych przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, • wyuczona bezradność w środowiskach dotkniętych zjawiskami patogennymi, • pasywność i bezradność w rozwiązywaniu własnych problemów, • postawy roszczeniowe części beneficjentów ośrodka pomocy społecznej, • spadek liczby mieszkańców, • malejąca liczba narodzin, • występują bariery architektoniczne i informacyjno-komunikacyjne utrudniające osobom niepełnosprawnym i starszym pełny udział w życiu społecznym, • występujący problem ubóstwa, przemocy domowej i uzależnień, • ubóstwo, choroby i niepełnosprawność jako główne powody pomocy społecznej w gminie,

<ul style="list-style-type: none"> • dostępność do przedszkoli, Gminnego Klubu Malucha oraz Punktu Opieki Diennej, • dostęp do pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu, • dość dobra struktura demograficzna gminy (przeważają osoby w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym), • atrakcyjna lokalizacja sprzyjająca rozwojowi terenów inwestycyjnych i turystyki, walory przyrodniczo-krajobrazowe, • monitorowanie sytuacji rodzin, w których występuje problemy wymagające ingerencji służb, • prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”, • realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, • realizacja Programu „Opieka 75+”, • spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, • malejąca stopa bezrobocia • pozytywnie oceniana oferta działań dla seniorów, • wysokie poczucie bezpieczeństwa u badanych mieszkańców gminy (65%), • zdaniem ponad połowy (56%) badanych w gminie są zaspokajane w większości potrzeby w sektorze życia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów, • niedostateczna wiedza społeczeństwa na temat profilaktyki i promocji zdrowia, • bariery psychologiczne wśród seniorów do zmiany dotychczasowego stylu życia, • gmina nie posiada mieszkań socjalnych ani mieszkań chronionych, • ponad połowa mieszkańców (53%) podaje, że nie wie, gdzie może uzyskać pomoc osoba doznająca przemocy domowej, • mieszkańcy w zdecydowanej większości oceniają, że w gminie nie ma wystarczających możliwości na znalezienie pracy (65%).
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie gminnych, powiatowych i innych programów z zakresu polityki społecznej, • podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr oświaty, administracji samorządowej i pracowników socjalnych, • poszerzanie oferty usług świadczonych przez podmioty realizujące zadania pomocy społecznej, • rozwój współpracy międzysektorowej oraz publiczno-społecznej w zakresie działań na rzecz aktywnej integracji oraz realizacji usług społecznych, • budowanie potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorców, wspieranie w celu tworzenia podmiotów ekonomii społecznej, 	<ul style="list-style-type: none"> • inflacja pogarszająca stan domowego budżetu, • niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej, • występowanie chorób cywilizacyjnych, • występowanie nowych rodzajów uzależnień behawioralnych, • możliwy dalszy spadek liczby mieszkańców gminy, • niekorzystne następstwa epidemii COVID-19, • niepewna sytuacja międzynarodowa przy granicach Polski, • starzenie się społeczeństwa w skali gminy, regionu i całego kraju, • emigracja młodych i wykształconych osób do większych ośrodków,

<ul style="list-style-type: none"> • stałe polepszanie stanu infrastruktury placówek oświatowych oraz bazy sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej • aktywizacja osób bezrobotnych, • edukacja ekologiczna mieszkańców, • pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na projekty w celu przeciwdziałania marginalizacji i wykluczenia społecznego, • zmiana społecznego postrzegania roli seniorów w życiu rodziny i wspólnoty lokalnej, • wzmacnianie więzi społeczności lokalnej i międzypokoleniowej, • wyszukiwanie i mobilizowanie lokalnych liderów animujących rozwój lokalny. 	<ul style="list-style-type: none"> • konkurencja ze strony innych samorządów w pozyskiwaniu środków finansowych na działania społeczne, • występowanie zjawiska bezsilności, bezradności społecznej i „dziedziczenia biedy”, • brak spójności pomiędzy systemem edukacji a rynkiem pracy, • wzrost kosztów utrzymania rodziny, • natłok obowiązków oraz nadmierna biurokracja, powodująca wypalenie zawodowe pracowników, • narastające zjawisko agresji, • wyjazdy lekarzy za granicę oraz przeniesienie udzielania świadczeń do sektora prywatnego, • wysokie koszty zatrudniania pracowników.
---	--

Źródło: Opracowanie własne

IV. Misja, wizja i cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

IV. 1. Misja i wizja

Wizja określa pożądaną obraz gminy, łączący ze sobą aspiracje mieszkańców oraz władz samorządowych we wszystkich istotnych obszarach funkcjonowania wspólnoty lokalnej.

WIZJA GMINY POMIECHÓWEK W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2025-2030: *Gmina Pomiechówek to przyjazna przestrzeń do życia dla mieszkańców, oferująca dostęp do zróżnicowanej oferty usług socjalnych, edukacyjnych i kulturalnych.* Wizja nasza to również dążenie do budowy podmiotów ekonomii społecznej, które wykorzystując lokalne zasoby będą mogły odpowiadać na zmieniające się problemy

Misja to zwięzłe, realistyczne sformułowanie filozofii, celów i zasad rozwoju strategicznego uwzględniające identyfikację podstawowych problemów danej jednostki.

MISJA GMINY POMIECHÓWEK W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2025-2030: to jest podniesienie jakości życia mieszkańców

poprzez zminimalizowanie rozmiarów oraz skutków wszelkich zjawisk społecznie negatywnych.

Aby urzeczywistnić sformułowane w ten sposób wizję i misję w zakresie polityki społecznej, zostały opracowane cele strategiczne oraz precyzujące je cele operacyjne. Do każdego z celów operacyjnych przypisano kierunki działań, wskaźniki, realizatorów oraz źródło finansowania.

IV 2. Cele strategiczne i operacyjne

Tab. 25. Cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań i wskaźniki realizacji.

CEL STRATEGICZNY I: BEZPIECZNE ŚRODOWISKO – WOLNE OD UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ			
Cel operacyjny I: Zapobieganie alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym oraz pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym			
Działania	Podmiot realizujący	Wskaźniki realizacji (mierniki)	Źródło finansowania
Profilaktyka i upowszechnianie wiedzy nt. uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, Realizacja założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	OPS, SPZOZ, placówki oświaty, biblioteka, GOK, przedsiębiorstwa	- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, konkursów i innych wydarzeń, - liczba opracowanych materiałów informacyjno-edukacyjnych	Środki własne Gminy, środki pozyskane, środki organizacji
Analiza danych statystycznych stanu zagrożenia alkoholizmem i zażywania narkotyków na terenie gminy	GKRPA, Punkt Konsultacyjny przy OPS, Komisariat Policji, OPS	- liczba osób, które podjęły leczenie uzależnień, - liczba osób korzystających z pomocy terapeuty lub psychologa, - liczba zatrzymań osób prowadzących pojazd pod wpływem alkoholu, - liczba osób	Środki własne Gminy, środki pozyskane, środki organizacji, środki centralne, inne

		korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień,	
Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej, psychologicznej oraz prawnej rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym lub uzależnionym od środków odurzających	GKRPA, Punkt Konsultacyjny przy OPS, UG	- liczba spotkań z psychologiem, terapeutą i prawnikiem, - liczba udzielonych porad, - liczba beneficjentów punktu konsultacyjnego, - liczba podmiotów współpracujących	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Ograniczanie fizycznej dostępności do zakupu alkoholu	GKRPA, Komisariat Policji	- liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, - liczba postanowień GKRPA opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, - liczba nałożonych mandatów za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym	Środki własne Gminy, środki pozyskane, środki organizacji
Współpraca z instytucjami w celu organizacji aktywnego spędzania czasu wolnego bez użycia środków masowego przekazu	OPS, UG, GOK, Biblioteka, przedsiębiorstwa, organizacje	- liczba podmiotów współpracujących, - liczba zorganizowanych spotkań	Środki własne Gminy, środki pozyskane, środki organizacji, inne
Cel operacyjny II: Zapobieganie przemocy domowej oraz wzrost skuteczności działań prewencyjnych, profilaktycznych i pomocowych dla osób z problemami przemocowymi			
Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc osobom uwikłanym w problem przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny. OPS, UG, GKRPA, policja	- liczba zrealizowanych akcji i przedsięwzięć informacyjno-edukacyjnych, - liczba i nakład rozpowszechnionych materiałów	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne

		informacyjno- edukacyjnych	
Realizacja założeń Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej	Zespół interdyscyplinarny, komisariat policji, GKRPA, GOK, Biblioteka, OPS	- liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty", - liczba rodzin/osób objętych pomocą Grup diagnostyczno-pomocowych	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Prowadzenie profilaktyki i edukacji wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej	GKRPA, GOK, Biblioteka, OPS	- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, - liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Analiza danych statystycznych liczby rodzin dotkniętych przemocą domową oraz efektywna współpraca służb zaangażowanych w procedure "Niebieskie Karty"	Zespół interdyscyplinarny, komisariat policji, GKRPA, OPS	- liczba wszczętych procedur "Niebieskie Karty", - liczba rodzin/osób objętych pomocą Grup diagnostyczno-pomocowych, - liczba interwencji domowych, - liczba rodzin/osób korzystających z pomocy z powodu przemocy domowej	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
<u>CEL STRATEGICZNY II:</u> ELIMINOWANIE ZJAWISKA UBÓSTWA I MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ			
Cel operacyjny I: Zapobieganie ubóstwu i wspieranie osób najmniej zamożnych			
Praca socjalna z osobami i rodzinami znajdującymi się w trudnej sytuacji materialno-bytowej	OPS	- liczba rodzin/osób objętych pracą socjalną, - liczba rodzin/osób korzystających z systemu pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne

Pomoc finansowa i rzeczowa oraz poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej	OPS, punkt konsultacyjny przy OPS	- liczba rodzin/osób objętych pomocą finansową i rzeczową, - liczba udzielonych porad w punkcie konsultacyjnym, - liczba beneficjentów punktu konsultacyjnego	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Organizowanie i wspieranie akcji charytatywnych na rzecz osób ubogich i bezdomnych	UG, GOK, organizacje pozarządowe, OPS	- liczba akcji i wydarzeń charytatywnych	Środki własne Gminy, środki pozyskane, środki organizacji
Dostęp do lokali socjalnych dla osób zagrożonych lub dotkniętych problemem bezdomności	UG	- liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie gminy, - liczba rodzin/osób korzystających z mieszkań socjalnych i komunalnych	Środki własne Gminy, inne
Cel operacyjny II: Aktywizacja klientów pomocy społecznej			
Wprowadzenie innowacyjnych metod pracy z długotrwałym świadczeniobiorcą pomocy społecznej	OPS	- liczba rodzin/osób objętych pracą socjalną, - liczba rodzin/osób długotrwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, szczególnie z powodu ubóstwa	Środki własne Gminy, inne
Tworzenie i realizacja programów pomocy prowadzących do odzyskania samodzielności życiowej	OPS, UG, inne organizacje	- liczba zrealizowanych programów, - liczba uczestników programów	Środki własne Gminy, środki pozyskane, środki organizacji, inne
Wspieranie szkoleń i staży zawodowych oraz warsztatów aktywizacji zawodowej przy współpracy z PUP	PUP, OPS, UG, organizacje pozarządowe i inne	- liczba szkoleń i staży zawodowych oraz warsztatów aktywizacji zawodowej zorganizowanych przez PUP lub we współpracy z PUP	Środki własne Gminy, środki pozyskane

Cel operacyjny III: Aktywizacja osób bezrobotnych			
Objęcie pracą socjalną osób marginalizowanych, w tym bezrobotnych w celu zachęcenia do systematycznego poszukiwania zatrudnienia oraz brania udziału w kursach i szkoleniach aktywizujących	OPS, PUP	- liczba osób bezrobotnych, w tym objętych pomocą finansową OPS, bezrobotnych długoterminowo, bez wykształcenia średniego, poniżej 25 r.ż, kobiet oraz osób niepełnosprawnych, - liczba szkoleń i warsztatów zaplanowanych do zorganizowania dla osób długotrwale bezrobotnych	Środki własne Gminy, środki pozyskane, środki organizacji
Promowanie przedsiębiorczości i samozatrudnienia, np. poprzez obniżenie podatków lokalnych	UG, PUP	- liczba działalności gospodarczych prowadzonych na terenie Gminy, - liczba osób, która podejmie zatrudnienie	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Tworzenie sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów tworzących nowe miejsca pracy, m.in. poprzez promocję gminy, stosowanie ulg podatkowych itp.	UG	- liczba nowo zarejestrowanych w danym roku działalności gospodarczych,	Środki własne Gminy, inne
Wspieranie warsztatów aktywizacji zawodowych	PUP	- liczba zorganizowanych szkoleń, - liczba uczestników szkoleń	Środki własne Gminy, środki pozyskane
Cel operacyjny IV: Młodzież i dzieci efektywnie wspierani w problemach i wyzwaniach społecznych oraz edukacyjnych			
Tworzenie i promowanie wolontariatu	Placówki oświatowe, OPS, GOK, Biblioteka,	- liczba wolontariuszy, - liczba zaangażowanych	Środki własne Gminy

	przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe	instytucji	
Organizacja zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań	Placówki oświatowe, GOK, Biblioteka, organizacje pozarządowe	- liczba uczestników, - liczba i rodzaje zajęć	Środki własne Gminy, środki pozyskane, środki placówek oświatowych, organizacje pozarządowe i charytatywne, sponsoring
Promowanie aktywnego spędzania czasu wolnego	Placówki oświatowe, GOK, Biblioteka, OPS, organizacje pozarządowe	- liczba zorganizowanych imprez, - liczba i rodzaj zajęć, - liczba zrealizowanych projektów, - liczba uczestników	Środki własne Gminy, środki placówek oświatowych, środki pozyskane, organizacje pozarządowe
<u>CEL STRATEGICZNY III:</u> PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB STARSZYCH, Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ LUB DŁUGOTRWALE CHORYCH			
Cel operacyjny I: Wsparcie osób starszych w codziennym funkcjonowaniu oraz zapewnienie warunków do aktywnego trybu życia			
Zapewnienie opieki stałej lub czasowej osobom starszym, które tego wymagają, w ich miejscu zamieszkania (w tym usługi opiekuńcze i asystenckie dla osób niesamodzielných, sąsiedzkie formy usług opiekuńczych dla osób niesamodzielných)	OPS	- liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i asystenckich - liczba świadczeń/godzin realizowanych w miejscu zamieszkania beneficjenta	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Kontynuacja i rozwój realizowanych programów skierowanych do osób starszych	OPS, UG	- liczba osób objętych wsparciem, - liczba godzin realizacji programów	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne

i niepełnosprawnych (np. Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, opieka wytchnieniowa, Senior +),			
Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu seniorów	OPS, UG, GOK, Biblioteka	- liczba osób uczestniczących w kursach i szkoleniach z zakresu obsługi internetu i urządzeń multimedialnych, - liczba godzin kursów i szkoleń nt. obsługi Internetu i urządzeń multimedialnych	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Rozwijanie oferty wydarzeń aktywizujących i integrujących seniorów	OPS, UG, GOK, Biblioteka, organizacje pozarządowe	- liczba zrealizowanych działań aktywizujących i integrujących adresowanych do seniorów - liczba uczestników w/w działań	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Wdrożenie akcji „Koperta życia”	OPS, UG	- liczba rozdyskrebowanych „Kopert życia”	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
Wspieranie działań promujących pozytywny wizerunek seniora	OPS, GOK, Biblioteka	- liczba instytucji zaangażowanych w zadanie, - liczba zorganizowanych działań, - liczba zainteresowanych	Środki własne Gminy, środki pozyskane, organizacje pozarządowe i charytatywne, sponsoring
Organizowanie i wspieranie inicjatyw, które wykorzystują intelektualne oraz zawodowe zdolności osób starszych, np. zajęcia grupowe, szkolenia, warsztaty	GOK, Biblioteka, OPS, UG, organizacje pozarządowe i inne	- liczba zrealizowanych projektów, - liczba uczestników, - liczba zaangażowanych instytucji	Środki własne Gminy, środki pozyskane, organizacje pozarządowe i charytatywne, sponsoring

Cel operacyjny II: Wspieranie osób z niepełnosprawnością lub dotkniętych długotrwałą chorobą			
Wsparcie materialne i rzeczowe dla osób niepełnosprawnych, dotkniętych długotrwałą chorobą oraz ich rodzin i opiekunów faktycznych	OPS	- liczba osób z niepełnosprawnością i długotrwałe chorych, objętych wsparciem pomocy społecznej, - liczba udzielonych świadczeń	Środki własne Gminy, środki pozyskane, PEFRON
Aktywizacja osób niepełnosprawnych	PUP, OPS	- liczba szkoleń, - liczba uczestników, - liczba projektów	
Likwidacja barier w przestrzeni publicznej, m.in. architektonicznych, komunikacyjnych, cyfrowych i społecznych	PUP, UG, OPS, SPZOZ, instytucje publiczne	- liczba i charakter zlikwidowanych barier, - liczba zrealizowanych projektów	Środki własne Gminy, środki pozyskane, PEFRON
Rozwój usług specjalistycznych	OPS, organizacje pozarządowe i inne	- liczba zrealizowanych programów, - liczba uczestników	Środki własne Gminy, środki pozyskane, inne
<u>CEL STRATEGICZNY IV:</u> ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DO WZMOCNIENIA WIĘZI RODZINNYCH ORAZ LOKALNYCH			
Cel operacyjny I: Pomoc rodzinom w rozwoju kompetencji i świadomości opiekuńczo-wychowawczych			
Praca socjalna, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i środowisk niewydolnych wychowawczo	OPS	- liczba beneficjentów pomocy społecznej z przyczyn bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Środki własne Gminy, środki pozyskane
Udzielanie wsparcia rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	OPS	- liczba beneficjentów korzystających ze wsparcia	Środki własne Gminy, dotacje z budżetu Państwa

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze, pomocy asystenta rodziny	☐ OPS	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba zatrudnionych asystentów rodziny	Środki własne Gminy, dotacje z budżetu Wojewody
Zapewnienie dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologicznego, pedagogicznego oraz prawnego)	OPS, UG, placówki oświatowe	- liczba udzielonych porad, - liczba specjalistów udzielających porady	Środki własne Gminy, środki pozyskane
Cel operacyjny II: Integracja społeczna mieszkańców			
Organizowanie i wzbogacanie oferty wydarzeń sprzyjających integracji społeczności lokalnej (w tym festynów, pikników, imprez kulturalnych i sportowych)	UG, GOK, OPS, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa i inne	- liczba zorganizowanych wydarzeń, - liczba placówek, organizacji, przedsiębiorstw i innych instytucji współpracujących	Środki własne Gminy, środki pozyskane, organizacje pozarządowe i charytatywne, sponsoring
Popularyzacja aktywnego modelu spędzania czasu.	UG, GOK, OPS, organizacje pozarządowe	- liczba materiałów promocyjno-edukacyjnych, - liczba zorganizowanych wydarzeń	Środki własne Gminy, środki pozyskane, organizacje pozarządowe i charytatywne, sponsoring
Wspieranie młodych talentów sportowych i podniesienie jakości szkolnictwa w obszarze wychowania fizycznego	UG, placówki oświatowe	- liczba przyznanych stypendiów za osiągnięcia sportowe, - liczba zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych	Środki własne Gminy, środki pozyskane,
Cel operacyjny III: Wsparcie rozwoju i współpracy z podmiotami ekonomii społecznej na rzecz rozwiązywania problemów społecznych			

Powierzenie i zlecenie do realizacji podmiotom ekonomii społecznej zadań dotyczących integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną	UG, PUP, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe	- liczba zadań powierzonych lub zleconych, - liczba podmiotów ekonomii społecznej współpracujących z samorządem,	Środki własne Gminy, środki pozyskane, organizacje pozarządowe i charytatywne, sponsoring
Wspólne spotkania, szkolenia i zapewnienie pozafinansowych form wsparcia dla organizacji pozarządowych i ich członków	UG, PUP, przedsiębiorstwa, członkowie Partnerstwa Lokalnego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w powiecie nowodworskim, organizacje pozarządowe	- liczba spotkań, szkoleń i innych inicjatyw na rzecz rozwoju sektora pozarządowego	Środki własne Gmin, środki Powiatu środki pozyskane, organizacje pozarządowe i charytatywne, sponsoring

Opracowanie własne

IV 3. Prognoza zmian społecznych

W efekcie wdrożenia działań przyporządkowanych do celów strategicznych i operacyjnych jest prognozowane, że w latach 2025-2030 wśród społeczności lokalnej Gminy Pomiechówek dojdzie do trwałych zmian społecznych, które zostały opisane poniżej.

W ramach celu strategicznego I: **SKUTECZNA POMOC OSOBOM UWKŁANYM W PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY DOMOWEJ:**

- podwyższenie świadomości mieszkańców na temat wagi profilaktyki zdrowotnej, w tym zagrożeń i przeciwdziałaniu uzależnieniom,
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od narkotyków
- efektywny i skuteczny system przeciwdziałania przemocy domowej oparty głównie na profilaktyce przemocy domowej, kompleksowym wsparciu osób doznających przemocy domowej, skutecznym realizowaniu procedur interwencyjnych, w szczególności skierowanych do osób stosujących przemoc domową oraz efektywnej i partnerskiej współpracy służb na rzecz zapobiegania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej

W ramach celu strategicznego II: ELIMINOWANIE ZJAWISKA UBÓSTWA I MARGINALIZACJI SPOŁECZNEJ:

- zmniejszenie liczby świadczeniobiorców pomocy społecznej,
- poprawa sytuacji socjalno-życiowej osób zagrożonych marginalizacją lub wykluczeniem społecznym,

W ramach celu strategicznego III: PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU OSÓB STARSZYCH, Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ LUB DŁUGOTRWALE CHORYCH:

- włączanie seniorów i osób z niepełnosprawnością w życie społeczne,
- poprawa standardów funkcjonowania seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym,
- rozwój usług opiekuńczych
- wyższy udział osób z niepełnosprawnością w rynku pracy oraz aktywizacja osób z niepełnosprawnością poprzez m.in. kierowanie do placówek wsparcia dziennego (Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej) wraz z koniecznym transportem

W ramach celu strategicznego IV: ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DO WZMOCNIENIA WIĘZI RODZINNYCH ORAZ LOKALNYCH:

- podwyższenie poziomu wiedzy i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin, m. in. poprzez działania edukacyjne promujące prawidłowe role rodziny i wzmacniające opiekuńcze i wychowawcze kompetencje rodziców,
- organizacja form spędzania czasu wolnego wzmacniająca więzi rodzinne oraz wartości prorodzinne,
- bardziej rozwinięta i wieloaspektowa współpraca lokalnego samorządu z trzecim sektorem.

V. Zasady realizacji Strategii

V 1. Adresaci Strategii

Adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są mieszkańcy Gminy Pomiechówek, którzy wymagają wsparcia i pomocy w odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym. Wydaje mi się że nasze działania mają także wymiar skierowany do społeczności narażonej na problemy, nie tylko tej która wymaga pomocy w odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania.

V 2. Koordynator i realizatorzy

Zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pomiechówku koordynuje realizację strategii rozwiązywania problemów społecznych. W wykonaniu tej funkcji OPS m.in. powinien wyegzekwować każdego roku od realizatorów strategii materiały analityczne oraz dane z monitoringu i ewaluacji programów w celu dokonania oceny stopnia i efektywności ich realizacji przez radnych.

Gwarancją skuteczności realizacji priorytetowych celów poszczególnych programów tworzących gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych jest trwałość i efektywność rozwiązań systemowych zapisanych w ustawie. Pozwolą one bowiem, w istniejących uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych gminy Pomiechówek na stopniowe minimalizowanie źródeł wykluczenia społecznego, zagrożenia bezpieczeństwa socjalnego, a w przyszłości na wyeliminowanie tych zagrożeń.

W celu realizacji założeń Strategii, OPS współpracuje w szczególności z:

1. Urzędem Gminy w Pomiechówku.
2. Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Zespołem Interdyscyplinarnym.
4. Komisarzatem Policji w Pomiechówku i Komendą Powiatową Policji w Nowym Dworze Mazowieckim.
5. Placówkami systemu oświaty.
6. Placówkami służby zdrowia.
7. Powiatowym Urzędem Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim.
8. Organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
9. Gminnym Ośrodkiem Kultury w Pomiechówku.
10. Biblioteką Publiczną Gminy Pomiechówek.
11. Pomiechowskim Przedsiębiorstwem Wielobranżowym „WKRA” Sp. z o.o.
12. Organizacjami mającymi w swoich zadaniach działania profilaktyczne.

V. 3. Monitoring i ewaluacja

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnymi fazami programowania rozwoju.

Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2030 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej

aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Gminy kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych wymaga corocznej aktualizacji.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcia wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania.

Monitoring wybranych bądź wszystkich działań powinien być dokonany zawsze w sytuacji wprowadzania nowych zadań do strategii oraz w każdym przypadku dokonania aktualizacji strategii.

Obliczenia i dane określone miernikami celów operacyjnych przygotowuje i przedstawia Radzie Ośrodek Pomocy Społecznej.

V 4. Finansowanie Strategii

Środki finansowe przeznaczone na realizację strategii będą przewidywane w uchwale budżetowej Rady Gminy. Środki będą pochodzić w szczególności:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego,
- z dotacji celowych z budżetu państwa,
- ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł, w tym z Unii Europejskiej.

V. 5. Upowszechnienie Strategii

W realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nie można nie uwzględnić zapewnienia faktycznego dostępu do jej treści wszystkim zainteresowanym podmiotom, w tym w szczególności są to jej potencjalni i wymagani przez prawo partnerzy oraz adresaci.

Dokument niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pomiechówek na lata 2025-2030 będzie dostępny do wglądu dla każdego zainteresowanego w siedzibie Urzędu Gminy, a także Ośrodka Pomocy Społecznej w Pomiechówku. Ponadto dokument niniejszej Strategii wraz z uchwałą Rady Gminy Pomiechówek w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych podlega upublicznieniu w szczególności w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ośrodka Pomocy Społecznej w Pomiechówku.

Jednocześnie jest dozwolone, aby rozpowszechnić treść niniejszego dokumentu również w innych miejscach oraz na stronach internetowych, w tym np. partnerów realizacji niniejszej Strategii, o ile tylko przysłuży się to bardziej efektywnej realizacji celów strategicznych.

V 7. Zakończenie

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów społecznych ma charakter długofalowy, a założone w niniejszej Strategii cele i zadania będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Gwarancją skuteczności realizacji priorytetowych celów tworzących Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych jest trwałość i efektywność rozwiązań systemowych zapisanych w ustawach, które pozwolą na stopniowe minimalizowanie źródeł wykluczenia społecznego, zagrożenia bezpieczeństwa socjalnego, a w przyszłości na wyeliminowanie tych zagrożeń.

Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań. Powinny je również rozwijać i uszczegóławiać. Odnosi się to zarówno do programów przyjmowanych przez organy samorządu corocznie, jak i dokumentów wieloletnich, m.in. do:

- Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony osób daznających przemocy domowej.